

Jarosław Kresa
Radny Rady Miejskiej
Dzierżoniowa

Dzierżoniów, 29.09.2014

Rada Miejska
Dzierżoniowa

WNIOSEK

W celu uhonorowania sylwetki podpułkownika dyplomowanego Waleriana Tewzadze wnoszę o nadanie przez Radę Miejską Dzierżoniowa nazwy parkowi zlokalizowanemu między Osiedlem Błękitnym i ul. gen. W. Sikorskiego nazwy: Park im. podpułkownika dyplomowanego Waleriana Tewzadze. Wniosek składam w 75. rocznicę obrony Warszawy. Jednym z głównym dowódców jej obrony w roku 1939 był ppłk Tewzadze.

Walerian Tewzadze, gruz. ვალერიან თევზაძე (ur. 10 lutego 1894 w Gruzji, zm. 13 grudnia 1985 w Dzierżoniowie) – Gruzin, podpułkownik dyplomowany piechoty Wojska Polskiego.

Podczas I wojny światowej był kapitanem 8 Pułku Strzelców Kaukaskich. Aktywnie uczestniczył w walce o niepodległość Gruzji. W latach 1918-1921 współtworzył zręby armii Demokratycznej Republiki Gruzji. Przez pewien czas był też zastępcą szefa gruzińskiego wywiadu. Po inwazji bolszewików na Gruzję ewakuowany. W latach 20., przez Turcję i Niemcy, trafił do Polski. Został przyjęty do Wojska Polskiego, jako oficer kontraktowy. W latach 1923-1925 studiował w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Po ukończeniu studiów uzyskał tytuł naukowy oficera Sztabu Generalnego (od 1929 - oficera dyplomowanego). W 1928 rozpoczął służbę w Wojskowym Instytucie Geograficznym. W 1933 opublikował pracę "*Kaukaz. Szkic Geograficzno-Opisowy*".

We kampanii wrześniowej walczył w obronie Warszawy, jako dowódca północnego odcinka. Odznaczony Orderem Virtuti Militari. Po kapitulacji w niewoli niemieckiej, z której później został zwolniony. Po zwolnieniu z niewoli zmienił nazwisko na **Walery Krzyżanowski**, wstąpił do Armii Krajowej i przyjął pseudonim "Tomasz". W latach 1943-1944 był szefem Referatu Operacyjnego Sztabu Inspektoratu AK Częstochowa. W 1944, w czasie akcji "Burza", był szefem sztabu 7 Dywizji Piechoty AK. Po wojnie, pod nazwiskiem Walery Krzyżanowski, zamieszkał w Dzierżoniowie na Dolnym Śląsku. Na jego grobie, znajdującym się na dzierżoniowskim cmentarzu parafialnym, wykuty jest napis:

Jako Gruzin chciałbym być pochowany w Gruzji, ale jestem szczęśliwy, że będę pochowany w ziemi szlachetnego i dzielnego Narodu Polskiego".

Walerian Tewzadze jest jednym z bohaterów filmu dokumentalnego w reżyserii Jerzego Lubacha pt. "W rogiatywce i tygrysięj skórze". 18 marca 2009 roku przed siedzibą Spółdzielni Mieszkaniowej w Dzierżoniowie, w obecności ambasadora Gruzji Konstantina Kawtaradze, odsłonięty został obelisk poświęcony pułkownikowi Tewzadze.

Jarosław Kresa
Radny Rady Miejskiej
Dzierżoniowa

Dzierżoniów, 29.09.2014

Rada Miejska
Dzierżoniowa

WNIOSEK

W celu uhonorowania sylwetki majora Krzysztofa Woźniaka wnoszę o nadanie przez Radę Miejską Dzierżoniowa nazwy alejce pieszej, zlokalizowanej między Osiedlem Błękitnym i Parkiem (od strony ul. Sikorskiego) nazwy: Aleja im. majora Krzysztofa Woźniaka.

Mjr Krzysztof Woźniak wychowywał się w Dzierżoniowie, był żołnierzem elitarnej jednostki GROM. Zginął 23 stycznia 2013 roku w czasie operacji zatrzymania grupy terrorystów. W trakcie podchodzenia do wytypowanego obiektu żołnierze z grupy szturmowej wojsk specjalnych zostali ostrzelani z broni małokalibrowej i zaatakowani granatami. Mjr K. Woźniak w wojsku służył od 1996 roku. Był doświadczonym żołnierzem, kilka razy wyjeżdżał na misje zagraniczne. W Afganistanie służył po raz czwarty. Miał 36 lat. Zostawił żonę i trójkę dzieci.

„Nie uznawał komendy „naprzód”. Wolał mówić „za mną”. Zawsze był na czele. Na ostatniej akcji też prowadził i jako pierwszy przyjął na siebie zmasowany ogień.”